

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
РІШЕННЯ

Від 11.01.2018р. № 80
м. Вінниця

Про проект рішення міської ради
«Про затвердження Концепції Програми
«Місто за рівність» на період до 2023 року»

Керуючись пунктом 1 частини 2 статті 52, частиною 6 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет міської ради

ВИРІШИВ:

1. Схвалити проект рішення міської ради «Про затвердження Концепції Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року», згідно з додатком до рішення.
2. Подати вищезазначений проект на розгляд міської ради.
3. Відділу організаційного забезпечення та діловодства апарату міської ради та її виконкому надати дане рішення до секретаріату міської ради для включення до проекту порядку денного чергової сесії міської ради.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови Г. Якубович.

Міський голова

С. Моргунов

Додаток
до рішення виконавчого комітету
міської ради
від 11.01.2018р. № 80

ПРОЕКТ РІШЕННЯ МІСЬКОЇ РАДИ

Про затвердження Концепції Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року»

З метою забезпечення реалізації механізмів для досягнення фактичної рівності жінок і чоловіків у житті місцевої громади та для розширення можливостей рівноправного суспільства на території м. Вінниці, враховуючи рішення міської ради від 23.06.2017 р. № 780 «Про приєднання до Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад», керуючись статтею 26, частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Концепцію Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року», згідно з додатком до рішення.
2. Виконавчому комітету міської ради в термін до 01.08.2018 року забезпечити розробку проекту Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року».
3. Координатором Програми визначити департамент соціальної політики Вінницької міської ради.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань законності, депутатської діяльності та етики (Ю.Зажирко) та з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення (В.Паненко)

КОНЦЕПЦІЯ **Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Концепція Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року» (далі - Програма) являє собою узгоджену систему поглядів влади та громади на основні проблеми в сфері забезпечення гендерної рівності чоловіків і жінок в усіх сферах міського життя.

В даній Концепції сформовані базові принципи, цілі, завдання та напрями формування цільової Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року» та етапи її реалізації

В фокусі Концепції знаходиться населення міста Вінниці жінки та чоловіки, особливо ті, які потерпають від дискримінації, а особливо від множинної дискримінації.

Розробці Концепції передувало здійснення моніторингу становища жінок і чоловіків і відносин між ними, на підставі соціологічного дослідження «Гендерний портрет м. Вінниці 2013» (виконавець: ВООГО «Відкрите суспільство» за підтримки Федерації канадських муніципалітетів); даних соціологічного аналізу 2017 року (за підтримки проекту ПРОМІС, Федерації канадських муніципалітетів). Концепція також враховує міжнародне законодавство та інструменти Ради Європи, Європейського Союзу, ОБСЄ, ПРООН, гендерні пріоритети проекту Федерації канадських муніципалітетів «Партнерство для розвитку міст» в місцевому економічному розвитку,

Розробка і реалізація Програми дасть можливість створити дієву платформу для боротьби з існуванням і відтворенням нерівності та розширенням можливостей задля побудови дійсно рівноправного суспільства.

- Розробники Програми: виконавчі органи Вінницької міської ради, ГО «Інститут місцевої демократії «Відкрите суспільство», ГО «Вінницький регіональний центр інформації «Креатив», експерти Світлана Сулімова – радник міського голови м. Вінниці з гендерних питань, Катерина Стецюра – соціолог, кандидат філософських наук Київського Політехнічного Університету, Юрій Іванов - юрист Головного управління юстиції у Вінницькій області.

Термін дії Програми: 5 років.

Координатор Програми: Департамент соціальної політики міської ради.

2. НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Концепція Програми «Місто за рівність» на період до 2023 року» (далі- Концепція Програми) щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків враховує рекомендації Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад, що базуються на європейських цінностях та стандартах:

- Рівність жінок і чоловіків є фундаментальним правом;
- Для забезпечення рівності жінок і чоловіків, слід боротися проти різноманітних форм дискримінації та зневаги;
- Збалансована участь жінок і чоловіків у прийнятті рішень є передумовою демократичного суспільства;
- Викорінення стереотипів є основоположним для досягнення рівності між жінками і чоловіками;
- Для досягнення рівності жінок і чоловіків необхідно інтегрувати гендерну перспективу до усіх видів діяльності місцевих і регіональних органів самоврядування;
- Плани дій і програми з належним фінансуванням є необхідними інструментами для сприяння досягненню рівності жінок і чоловіків.

Основні положення Концепції відповідають чинному законодавству України, зокрема, розроблені відповідно до Законів України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», та повністю співставні зі стратегічними документами щодо розвитку міста Вінниці.

3. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ

Гендерна нерівність є перешкодою сталому розвитку та причиною зниження ефективності політичного курсу країни, спрямованого на утвердження соціальної справедливості.

Жінки і чоловіки на практиці не користуються однаковими правами, зокрема, це стосується нерівності заробітної плати та відсутності паритетного політичного представництва.

Законодавче введення гендерних квот, як тимчасової позитивної дії для збільшення кількості жінок у політиці (2015р.), сприяло створенню умов для розширення участі жінок у політиці.

Квоти позитивно вплинули на визначення мінімального рівня представництва осіб однієї статі у виборчих списках політичних партій – не менше як 30% відповідно до законів України «Про політичні партії в Україні» та «Про місцеві вибори». Проте, на практиці таке квотування ще не вплинуло суттєво на співвідношення кількості чоловіків і жінок у представницьких органах влади: у складі Верховної Ради України VIII скликання 12% становлять жінки (у попередньому скликанні – 9,4%), серед депутатів Вінницької міської ради жінки становлять 17% (у попередньому скликанні – 16%).

Основними причинами таких співвідношень є обмежений доступ жінок до різного типу ресурсів, низька мотивація кваліфікованих фахівців-жінок до участі в політиці, наявність гендерних стереотипів серед електорату та керівників партій, низький рівень видимості жінок в ЗМІ.

Наприклад, моніторинг регіональних ЗМІ¹ м. Вінниці на предмет видимості політично-активних жінок в ЗМІ свідчить: в контексті політичної складової, за головною роллю місцеві ЗМІ висвітлювали жінок в 7% публікацій, за конкретним прізвищем в 17%, за ключовими словами в 20%. В інших випадках жінки в регіональних ЗМІ висвітлювались за головною роллю в 5,3% публікацій, за конкретним прізвищем в 19%, за ключовими словами в 24%.

Разом з тим, в країні та, зокрема у м. Вінниці зберігається високий рівень гендерної нерівності на ринку праці, що виявляється в розриві між розмірами оплати праці, нерівних можливостях отримання доступу до економічних ресурсів, відмінностях у якісних характеристиках зайнятості та соціальному статусі жінок і чоловіків.

Дискримінація є однією з головних проблем в досягненні гендерної рівності в економічній, політичній та інших сферах. Окремі групи осіб, такі як жінки та чоловіки з інвалідністю, жінки та чоловіки похилого віку, особливо у сільській місцевості (*що важливо з огляду на реформу децентралізації*), внутрішньо переміщені жінки і чоловіки, ВІЛ-позитивні, наркозалежні, а також жінки і чоловіки із національних меншин страждають від множинних форм дискримінації.

Гендерно-зумовлене насильство є причиною страждань в більшості випадків саме жінок. У 35 % випадків - це супроводжується погрозою вбивства. За даними Вінницького відділу поліції Головного управління національної поліції у Вінницькій області рівень насильства у сім'ях значно підвищився за останні 3 роки. Крім того, у 2017 р. у порівнянні з 2016 р. зросли значення показників, зокрема, найбільший ріст помітний серед показника кількості осіб, поставлених на корекційні програми (ріст у 5,06 рази) та кількості осіб, поставлених на облік (ріст у 2,7 рази). Більшість звернень щодо насильства у сім'ї надходило від жінок (у 2016 р. – 90,13%, у 2017 р. – 82,58%), у 2017 р. було також 0,56% (4) звернення від дітей.

Загальна кількість внутрішньо-переміщених осіб з Луганської та Донецької областей станом на жовтень 2017 року складає 5608 осіб. Більшість ВПО складають працездатні особи (62,59%). Серед усіх ВПО жінки працездатного віку складають 38,55%. Серед ВПО окрему категорію складають особи з інвалідністю, кількість яких становить 161 особа (2,87%), серед яких більшість – чоловіки (55,36%).

Окремо потрібно виділити проблему з недостатністю статистичних даних, це як і відсутність статистики по окремим показникам так і недостатність гендерно-розподіленої статистики. Без даного інструменту складно визначити і виокремити проблеми різних груп населення у м. Вінниці, що обмежує можливості всебічного оцінювання ситуації у різних сферах життя громади з урахуванням гендерної перспективи.

¹ В моніторингу регіональних ЗМІ брали участь 6 друкованих видань: газета «20 хвилин», газета «Місто», інтернет видання «Реал Він»; «My Vin»; «Місто над Бугом»; ТРК «ВІНТЕРА»

Тобто, існує багато сфер, де можна діяти, реалізовувати нові підходи та здійснювати структурні зміни.

Забезпечення гендерної рівності потребує системного підходу, який, окрім іншого, передбачає позитивні дії у провідних сферах для поліпшення становища жінок і чоловіків, контроль, координацію та оцінювання прогресу досягнення гендерної рівності інструментами: гендерна статистика, гендерний мейнстрімінг, гендерне бюджетування, гендерний аналіз.

4. ПЕРЕДУМОВИ РОЗРОБКИ ПРОГРАМИ

Основними проблемами, що перешкоджають забезпеченню рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, наразі є :

- недостатній рівень застосування законодавства у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- відсутність паритетного співвідношення жінок і чоловіків у представницьких органах управління місцевого рівня;
- застаріла система збору статистичної інформації, розподіленої за статтю, що обмежує можливості всебічного оцінювання ситуації у різних сферах життя громади з урахуванням гендерної перспективи;
- панування стійких стереотипів щодо розподілу ролей чоловіків і жінок у політиці, економіці, суспільстві та сім'ї; використання у рекламі, засобах масової інформації та інтернет-мережі елементів, що закріплюють у свідомості людей ідею нерівності жінок і чоловіків;
- збереження патерналістичних очікувань жінок і чоловіків при вирішенні повсякденних проблем;
- дискримінаційне ставлення роботодавців до працевлаштування жінок, визначення розміру заробітної плати, їх кар'єрного зростання, прихована дискримінація зайнятості жінок в певних професіях, що знижує їхню конкурентоздатність на ринку праці;
- недостатня правова обізнаність громадян щодо проявів гендерної дискримінації в різних сферах, занижена оцінка з боку жінок своїх професійних, громадських і лідерських якостей;
- низький рівень поінформованості чоловіків і жінок про кращі європейські практики паритетної демократії;
- недосконалість системи реагування на факти дискримінації за ознакою статі, особливо на місцевому рівні.

Для системного розв'язання зазначених проблем, виконання міжнародних зобов'язань України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, подальшої мобілізації та координації зусиль органів місцевого самоврядування та міжнародних і громадських організацій, які працюють у

сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, буде розроблена відповідна Програма.

5. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою Програми є сприяння забезпеченню фактичної рівності прав і можливостей жінок і чоловіків та впровадження європейських стандартів рівності до всіх аспектів життя: політичного, економічного, соціального і культурного.

Основні завдання Програми:

- забезпечити представництво обох статей у формуванні місцевої політики на рівні не менше 30% та рівноправну участь жінок і чоловіків у прийнятті рішень при формуванні місцевої політики та стратегій розвитку;
- передбачити гендерну перспективу в усіх проектах і програмах органів місцевого самоврядування відповідно до європейських стандартів та забезпечити рівний доступ жінок і чоловіків до місцевих ресурсів;
- визначити перелік необхідних статистичних показників, розподілених за статтю, та застосовувати їх при оцінюванні ефективності місцевої політики у різних програмах і заходах з точки зору гендерної перспективи;
- підвищити рівень обізнаності представників органів місцевого самоврядування (ОМС) щодо гендерної рівності та впровадити системну співпрацю ОМС та фахівців у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків;
- попередження та протидія гендерно-зумовленому та домашньому насильству;
- удосконалити механізм захисту та надання допомоги постраждалим від дискримінації за ознакою статі, особливо групам з підвищеним ризиком вразливості до множинної дискримінації (*як приклад*: жінки похилого віку, сільські жінки, жінки з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи, ВІЛ-позитивні та/або наркозалежні, жінки-представниці національних меншин та інші);
- сприяти підвищенню гендерної свідомості і гендерно чутливої моделі поведінки (вільних від стереотипів образів жінок і чоловіків) різних цільових груп через:
 - інформування в місцевих ЗМІ;
 - підвищення важливості ролі жінок у різних сферах життя;
 - популяризація рівного розподілу сімейних обов'язків та відповідальності між жінками і чоловіками щодо виховання дитини.

6. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

I етап - створення робочої групи з метою розробки Програми та проведення консультацій з різними зацікавленими сторонами;

II етап - проведення комплексних гендерних досліджень щодо реального становища жінок і чоловіків у м. Вінниці;

III етап – впровадження Програми з урахуванням результатів досліджень;

IV етап – моніторинг перебігу та оцінка отриманих результатів реалізації Програми;

V етап – перегляд заходів Програми з урахуванням моніторингу та оцінки.

Реалізація Програми на всіх етапах супроводжуватиметься інформаційною підтримкою засобів масової інформації.

7. ЗВ'ЯЗОК ЗІ СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ «ВІННИЦЯ-2020»

Пріоритети Програми	Пріоритети Стратегії розвитку «Вінниця-2020»
Рівноправна участь жінок у прийнятті рішень при формуванні місцевої політики та стратегій розвитку; Активізація правового регулювання гендерних процесів в м. Вінниці, наближення його до європейського;	Формування сильної місцевої громади
Розширення доступу жінок до економічних ресурсів, зменшення розриву в рівні оплати праці чоловіків і жінок	Економічний розвиток, спрямований на високий та якісний рівень зайнятості
Інтеграція гендерних аспектів до усіх проектів і програм місцевих органів самоврядування відповідно до європейських стандартів, задля підвищення якості життя; Підвищення якості оцінювання ефективності місцевої політики у різних програмах	Якість соціального життя

8. ВИСНОВОК

Прийняття Концепції Програми є першим кроком у встановленні в громаді міста Вінниці гендерної рівності, що передбачає рівноправну участь жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства: політичному, економічному, соціальному і культурному. Встановлення гендерної рівності – це ефективна політика органів влади, що спрямована на формування гендерної свідомості та культури гендерної поведінки, боротьбу з гендерними стереотипами та заохочення жінок до активної участі у житті громади м. Вінниці.

В.о. керуючого справами виконкому

С. Чернолуцький

Департамент соціальної політики міської ради

Малачевська Ірина Валентинівна

Заступник директора департаменту -
начальник відділу організаційної роботи